

SKANDINÁVIE

Panorama v kostce

Severogermánské jazyky

- islandština (380 tis.)
- farøština (40 tis.)
- nejvýznamnějším v evropském kontextu: švédština (9 mil)
- dánština (5 mil.)
- norština – není jednotná: bokmål (85%)
nynorsk (15%)

----- v závorce:

finština – ugrofinský (4,5 mil) +

sámština – uralsko-altajský (30 – 40 tis. v Norsku)

grónština – eskymácké (43 tis.)

Z přísně **lingvistického** hlediska se jedná v případě

tzv. kontinentálních skandinávských jazyků o jediný jazyk, jako kdyby se jednalo o dialekty) Společensko-politický ohled je však jiný

Pozor: státní útvary se svou historií, mentalita a kultura vykazují sice

spřízněnost, ale jsou neoddiskutovatelně a jednoznačně na sobě nezávislé.

Z bohaté historie:

Vikingové

Hanza

Reformace – přinesla územní a kulturní rozmach hlavně Dánsku

Třicetiletá válka – Švédsko jako evropská velmoc

Proces vzniku samostatných států moderní doby:

Norsko se roku 1814 odtrhlo od Dánska, bylo však do 1905 v jednom státním svazku se Švédskem.

Finsko – 1917

Island - 1944

Ovčí ostrovy a Grónsko náleží dodnes Dánsku

- dnes je to především ekonomická otázka

Dánsko jako jediná skandinávská koloniální mocnost:

Zlaté pobřeží – pevnost Accra (dnešní Ghana) – 1621

Dánská východoindická společnost 1616 – první dánská akciová společnost vůbec
Jihovýchodní pobřeží Indie – Trankebar 17. – 19. stol.

Obchodní zájmy v Číně, především prostřednictvím svobodného města Cantonu.

3 Západoindické ostrovy – Vestindiske øyer 1671 – 1917 – prodány USA

2. svět. válka : 9. dubna 1940 – 1945

Poválečný vývoj:

Finsko: 1947 – 1992 – smlouva o spolupráci se Sovětským svazem

Norsko, Dánsko, Island – spoluzakládající členové NATO - 1949

SAS 1951

Severská rada (Nordisk Råd) 1952

Zrušení vízové povinnosti 1949

Zavedení pasové svobody 1954

Pasová unie 1958

Dánsko členem EU 1972

Švédsko a Finsko: 1994

Norsko-Ruská hranice měří 196 km

Dnes:

Vysoký stupeň evropské integrace

Bohatství z ropy

imigranti – 10 - 15% obyvatelstva

Skandinávie – integrace

kulturní diversita

– inkluderende, ikke ekskluderende.